

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ "ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ"

УЧЕБНА ПРОГРАМА

по МЕНИДЖМЪНТ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

1. Качество на образованието
 - Разбирания за качество и качество на образованието
 - Образованието като продукция
 - Външен и вътрешен подход към качеството на образованието
 - Държавата като потребител на образование
2. Критерии за качество на образованието
 - Критерии на Европейския съюз и ЮНЕСКО
 - Качество на образованието в България. Държавни образователни изисквания
 - Програма "Подобряване на качеството на образованието за всички» (IQEA - programme)
 - Компетентностите – основни критерии за качество
3. Оценяване на качеството на образованието
 - Оценка на качеството
 - Процедура на оценяване. Процес на оценяване. Оценки и процедури за оценяване. Оценяването в системата за тотален контрол на качеството
 - Методи за диагностика на качеството на образованието: наблюдение, тест, експертна оценка
 - Самооценка на качеството
 - Матурата като комплексна оценка на качеството
 - Международни тестирания: PIRLS и TIMSS на Международната асоциация за оценка на резултатите от обучението (IEA). PISA на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (OECD)
4. Качество на образованието в училището
 - Характеристики и индикатори за качество на процесите в училището
 - Концепциите за "добро" и „ефективно“ училище
5. Управление на качеството
 - Дейности, свързани с качеството на образованието
 - Стандартизацията - инструмент за управление на образователното качество
 - Система за управление на качеството
 - Тотален мениджмънт на качеството (TQM)
 - Принципи на управлението на качеството
 - Планиране на качеството
 - Проверка и контрол (мониторинг) на качеството. Проверката в системата за качество. Мониторинг на качеството. Одит (инспекционен качествен контрол).
 - Подобряване на качеството

Автор на програмата: проф.д-р ИВАН ИВАНОВ
ivanov1@mail.bg
<http://ivanpivanov.com>

ЛИТЕРАТУРА

1. Бижков, Г. Методология на иновациите в образованието. - С., 1992.
2. Бънкова, А., П. Балкански. Учебно помагало по Основи на мениджмънта. С., 2003.
3. Велчев, И. Избор на концепция за качество на образованието. // Български език и литература (електронна версия), 2007, № 1
4. Велчев, И. Качество на образованието: национални реалности и глобален проект. // Български език и литература (електронна версия), 2005, № 1
5. Всемирный доклад по образованию, 2003. Сравнение мировой статистики в области образования. Статистический институт ЮНЕСКО, - Монреаль, 2003.
6. Иванов, И. Эффективное училище. // Международна научно-практическа конференция на тема "Предизвикателствата на съвременното и качеството на образованието", Шумен, 2007.
7. Иванов, И. Мениджмънт на ученическия клас, - Ш., 2005.
8. Иванов, И. Педагогическа диагностика. Ш., 2006.
9. Иванов, И. Теории за образованието, Ш., 2004.
10. Игнатъева, Е.Ю. Самооценка в обучающейся организации. // Управление качеством образования. 2006, 32-39.
11. Качество на университетското образование, пит, европейски измерения и нови предизвикателства, Благоевград, 2002.
12. Контрол на качеството на учебния процес, сп. Перспективи, т. 22, № 3, 1992.
13. Лакюрски, А. Оценяването се разминава със световните стандарти. // в-к Стандарт, 10 Април 2006.
14. Павлов, Д., Осигуряване на качеството в подготовка на учители за българското образование, сп. Стратегии, № 1, 2001.
15. Пломп, П., Приложение на международните сравнителни проучвания за контрол на качеството на образованието, сп. Перспективи, т. 28, № 1, 1998.
16. Радев, П., Мениджмънт на качеството на образование в средното училище, Пловдив, 2004.
17. РЕЧНИК ПО КАЧЕСТВО И ОБРАЗОВАНИЕ <www.qualitedu.it/qedocs/Glossary%20QUAL%20BG.doc>
18. Сравнительный анализ системы обеспечения единого экзамена в зарубежных странах, - М., 2001.
19. Стратегия за развитие на системата на средното образование в Република България, Проект, 05.01.2004.
20. Управление качеством. Учебник. Под ред. Ильенковой С. Д. - М., 1998
21. Управление на качеството на висшето образование, процеси, структури и стратегии, серия семинари, София, 2001.
22. Христоматия по качество на образованието, С., 2004.
23. Adams, D., D. Chapman. The Quality of Education: Dimensions and Strategies. 2002.
24. Brown, B. Quality Improvement Awards and Vocational Education Assessment. // ERIC Digest 1997.
25. Brualdi, A. Implementing Performance Assessment in The Classroom. ERIC Digest. 1999
26. Frazer, Malcolm. Models for Quality Evaluation. // Quality Of Higher Education, 2006
27. Nagel, T., T. Kvernbekk. A dialogue about the quality of education. // Quality Assurance in Education, Volume 5 Number 2 1997.
28. Sammons, P., J. Hilman, M. Pstoll. What makes an effective school, - London, 1995.
29. Scheerens, J. Monitoring School Effectiveness in Developing Countries // School Effectiveness and School Improvement, 2001, Vol. 12, No. 4.
30. Scriven, Michael. The Nature of Evaluation. Part I: Relation to Psychology. ERIC/AE Digest. 1999
31. Scriven, Michael. The Nature of Evaluation. Part II: Training. ERIC/AE Digest. 1999
32. Taylor, Barbara O., The Effective Schools Process: Alive and Well. // Phi Delta Kappan, Jan 2002, Vol. 83, Issue 5
33. Ten Principles of Effective School Design. <newvisions.org/schools/downloads/10principleslong.pdf>
34. Thomas, Sally. Dimensions of Secondary School Effectiveness: Comparative Analyses Across Regions. // School Effectiveness and School Improvement, 2001, Vol. 12, No. 3, pp. 285-322
35. Van der Walt, Johannes L. et al. Philosophical-Pedagogical Criteria For Assessing The Effectiveness Of A Christian School. // Journal of Research on Christian Education, Fall 2004, Vol. 13, No. 2, pp. 167-198
36. Wikeley, F., L. Stoll, C. Lodge. Effective School Improvement: English Case Studies. // Educational Research and Evaluation 2002, Vol 8, No 4.

ПОРТФОЛИО

ПО МЕНИДЖМЪНТ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

На

ЗАДАЧА 1

Обяснете същността на качеството с 10 думи.
Обяснете същността на качеството с 5 думи.
Обяснете същността на качеството с 3 думи.

ЗАДАЧА 2

Напишете една страница есе на тема: „Качеството на образованието в България между индивидуалността и прямотата и принадлежността към обществото”

ЗАДАЧА 3

Как бихте описали „качествения” ученик, родител, учител, директор ? Кои са основните им черти? Обосновете се.

ЗАДАЧА 4

Направете сравнение между традиционното управление на качеството и TQM.

Измерение	Традиционно управление на качеството	Тотален мениджмънт на качеството

ЗАДАЧА 5

Напишете една страница есе на тема: „По какъв начин поведението на различните групи в училището влияе върху формирането на качеството на образованието?”

ЗАДАЧА 6

Какви са характеристиките на качеството на образованието, които преобладават в българските училища? Обосновете се.

ЗАДАЧА 7

Направете S.W.O.T. анализ на качеството на образование в училището, в което работите.

S.W.O.T. Анализ е инструмент за сбор на данни и анализ на състоянието на организацията.

- **S (Strengths) – Сили:** положителни признаци на организацията; индикатори за качество.
- **W (Weaknesses) – Слабости:** отрицателни признаци на организацията; индикатори за уязвимост.
- **O (Opportunities) – Възможности:** вътрешни / външни фактори, които биха могли да подобрят способността на организацията да изпълни своята мисия; оценка на човешкия фактор.
- **T (Threats) – Заплахи:** вътрешни / външни фактори, които биха могли да попречат на организацията да изпълни своята мисия.

Силни страни:	Слаби страни:
Възможности:	Заплахи:

ЗАДАЧА 8

В първата графа на таблицата напишете петте най-важни характеристики на качеството на образованието във Вашето училище, като ги степенувате по важност. В другата графа опишете измененията или новите характеристики, които бихте искали да внедрите във Вашето училище.

	Съществуващи характеристики	Желани характеристики
1		
2		
3		
4		
5		

ЗАДАЧА 9

Напишете една страница есе на тема: „Как директорът може да подобри качеството на образованието в училище“.

ЗАДАЧА 10

Напишете хайку (тристишие) за качеството на образованието.

ЗАДАЧА 11

Напишете любимия си виц, с който можете да илюстрирате темата за качеството на образованието.